

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет**

Міжнародний науково-методичний семінар

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ
У ВИКЛАДАННІ МОВ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ**

(матеріали семінару)

20 лютого 2020 року

Харків – 2020

УДК 81`36: 811.161.1+811.161.2.

Міжнародний науково-методичний семінар «Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам»: матеріали семінару, м. Харків, 20 лютого 2020 року. – Харків: ХНАДУ, 2020. – 161 с.

У збірнику презентовано теоретичні та практичні дослідження вітчизняних і закордонних учених філологів у галузі викладання російської та української мов як іноземних.

Відповідальний за випуск:
кандидат педагогічних наук,
доцент Безкоровайна Л.С.

Зміст

<i>Андреева О.Ю. (ЗГМУ, г. Запоріжжя, Україна)</i> Использование мультимедийных технологий в языковой подготовке студентов.....	3
<i>Артёмова О.І., Ушакова Н.В. (ХНАДУ, м.Харків, Україна)</i> Використання ігрових завдань на уроках української (російської) мов як іноземних як спосіб активізації навчального процесу.....	8
<i>Архипенко Л.М. (ХНЕУ, м. Харків, Україна)</i> Особливості засвоєння синтаксичних конструкцій при вивченні української мови як іноземної.....	11
<i>Безкоровайна Л.С. (ХНАДУ, м. Харків, Україна), Штиленко О.Л. (ХНТУСГ, м. Харків, Україна)</i> Про деякі особливості взаємодії викладача та іноземних студентів під час оволодіння останніми комунікативними навичками початкового рівня.....	15
<i>Богиня Л.В. (УМСА, м. Полтава, Україна)</i> Використання сучасних технологій на заняттях з країнознавства як засіб підвищення мотивації іноземних студентів до навчання.....	19
<i>Бондар Ю.О. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Роль інтернет-технологій у навчанні іноземній мові.....	24
<i>Валіт О.С. (ХНУ імені В.Н. Каразіна, м. Харків, Україна)</i> «Український фольклор для іноземних студентів» (з досвіду створення навчальних посібників на підготовчому відділенні).....	28
<i>Волков С.А. (ВИЯТ УК, г. Тунис, Тунис)</i> Об идеации в практике проведения спецсеминаров онлайн.....	34
<i>Гайдей К.І. (KhNAHU, Kharkiv, Ukraine)</i> Infographics and schemes in foreign language classes.....	39
<i>Гайдук Л.П., Кужелева Л.М. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Читання як вид мовленнєвої діяльності під час вивчення української мови як іноземної.....	42
<i>Гнатенко С.А. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Анкетування студентів з питань громадянської вихованості.....	46
<i>Давидова І.В, Гроссу Н.В. (ЗДМУ, м.Запоріжжя, Україна)</i> Аспекти організації самостійної роботи іноземних громадян довузівського етапу підготовки під час викладання дисципліни "Країнознавство".....	49
<i>Гура В.О. (ХНУ імені В.Н.Каразіна, м. Харків, Україна)</i> Формування механізмів аудіювання та письма під час складання переказу іншомовного аудіотексту.....	51
<i>Гура В.О. (ХНУБА, м. Харків, Україна)</i> Психологічні основи формування мовних та мовленнєвих граматичних навичок.....	56
<i>Kalnyshenko N. (V. N. Karazin KhNU, Kharkiv, Ukraine)</i> Accounting for the national methodological components in SL teaching.....	59
<i>Косенко Ю.Г. (СНАУ, м. Суми, Україна)</i> Стандартизований іспит з української мови як іноземної. Виклики і перспективи.....	63
<i>Кравченко Ю.В. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Українська мова як іноземна: досягнення, проблеми, перспективи.....	67
<i>Кремпова Л.О. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Переклад художнього твору як засіб вивчення української мови як іноземної.....	70
<i>Кучеренко О.Ф. (ХНУБА, м. Харків, Україна)</i> Інтегроване навчання як обов'язковий чинник якісної сучасної освіти іноземних слухачів.....	72
<i>Малихіна Ю.О. (ХНУБА, м. Харків, Україна)</i> Особливості словникової роботи на заняттях з української мови як іноземної. Лексичні одиниці української та російської мови в умовах взаємодії.....	75
<i>Малыхина Ю.А. (ХНАДУ, г. Харьков, Украина)</i> Использование мультимедийных технологий для обучения лексике на занятиях по РКИ.....	78
<i>Манаева Г.С., Новікова І.Г. (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна)</i> Роль і місце аудіювання в процесі навчання української мови.....	82

- Маринич А.М.** (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна) Використання мультимедійних засобів у викладанні української мови як іноземної на довузівському етапі.....85
- Муляр І.В.** (ДНУ імені Олеса Гончара, м. Дніпро, Україна) Використання аудіовізуальних засобів у навчанні аудіювання українською мовою як іноземною на практичних заняттях для студентів-іноземців підготовчого відділення.....88
- Новікова Т. А.** (ХНМУ, м. Харків, Україна) Використання мультимедійних засобів навчання у викладанні латинської мови іноземним студентам.....92
- Омельницька Л.В.** (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна) Використання мультимедійних технологій у мовній підготовці іноземних студентів.....95
- Opryshko N., Rodrigues R.** (KhNAHU, Kharkiv, Ukraine; Texas A&M University-Commerce, Texas, US) Concept maps as a means to visualize vocabulary and grammar material.....98
- Оробінська М.В.** (ХНАДУ, м. Харків, Україна) Засоби онлайн навчання у мовленнєвій підготовці іноземних студентів.....103
- Панченко О.І.** (ДНУ імені Олеса Гончара, м. Дніпро, Україна) Нові програми (силабуси) як засіб створення інтегрованого підходу до організації занять з української / російської мови як іноземної.....106
- Petrova O.V.** (KhNMU, Kharkiv, Ukraine) Foreign language training in small in number groups at medical university.....110
- Писаревська К.В.** (ХНАДУ, м. Харків, Україна) Деякі особливості викладання української мови як іноземної.....114
- Рыжченко О.С.** (ХНУРЭ, г. Харьков, Украина) Аспектный подход в преподавании РКИ/УЯИ.....118
- Свинаренко Н.О.** (ХНЕУ ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна) Методологічні аспекти використання мультимедійних технологій у викладанні дисциплін природничого циклу на підготовчому відділенні.....121
- Скрипник Л.В.** (ХНУСА, Харьков, Украина) Активизация учебно-познавательной деятельности иностранных студентов с помощью интерактивных методов в процессе обучения русскому (украинскому) языку как иностранному.....125
- Снежицкая О.С.** (УО «Гродненский государственный медицинский университет», г. Гродно, Республика Беларусь) Особенности коммуникативного поведения студентов из Шри-Ланки при обучении русскому языку как иностранному.....131
- Соловійова О.В.** (ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна) Інтерактивні методи навчання при викладанні іноземної мови.....136
- Столярова Н. П.** (ХНУ імені В. Н. Каразіна, м. Харків, Україна) Система „іноземний студент – навчально-виховне середовище” – це інтегрований підхід до організації навчання.....139
- Черновалюк І.В.** (ОНУ імені І.І.Мечникова, г.Одесса, Украина) Самообразование как фактор профессионального развития современного педагога.....144
- Черногорская Н.Г.** (ХГУСА, г. Харьков, Украина) Формирование языковой личности иностранных учащихся на занятиях по РКИ.....150
- Шачнева Е.Ю.** (ЮРГПУ, г. Новочеркасск, Россия) Развитие познавательного опыта в проектной деятельности в условиях билингвизма.....154
- Iukhno N. V.** (KhNMU, Kharkiv, Ukraine) Applying a Student-Centered Approach to Foreign Language Teaching in Medical University Education.....157

Соловійова О.В.,

Запорізький державний медичний університет,

м. Запоріжжя, Україна

e-mail: ovsolovyova6@gmail.com

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

В останні роки на довузівському етапі навчання мови іноземців набули широкого застосування сучасні мультимедійні освітні технології, в межах яких впроваджуються методи «інтелект карта», «case-study», «мозковий штурм» та ін.

Серед інтерактивних методів навчання мови найбільшої популярності набули ігрові освітні мультимедійні технології. Ігрові технології навчання розвивають здібності до пізнання й формують досконалу мовну особистість. Навчальна гра являє собою основу для саморозвитку та індивідуального підходу до особистості кожного студента, вільного відношення до навчання, без примусу, розвиваючи природні задатки кожного. Прикладом навчальних ігор на довузівському етапі підготовки можуть бути граматичні ігри, які допомагають

створити реальні комунікативні ситуації для реалізації наданої лексико-граматичної конструкції; лексичні ігри з використанням сюжетно-рольових завдань та мовленнєвих тренінгів; ігри-подорожі, ігри-доручення, ігри-припущення, ігри-бесіди (ігри-діалоги), тематичні квести тощо.

На кожному етапі практичного заняття з мови викладачі використовують різноманітні ігрові завдання, наприклад, на етапі мотивації - «Незакінчені речення», «Асоціативний куш», на етапі актуалізації знань - «Мікрофон», «Гронування», на етапі засвоєння мовних знань та формування мовленнєвих навичок та вмінь - «Ажурна пилка», «Займи позицію», «Ситуативне моделювання», «Акваріум», «Дискусія», на етапі закріплення мовних знань,

розвитку та вдосконалення комунікативних та мовленнєвих вмінь та навичок - «Мікрофон», Метод «Прес», «Дерево рішень» тощо.

Етнографічні інтерв'ю з представниками культури, мова якої вивчається, можуть бути гарним джерелом для формування комунікативних навичок іноземців. Такі інтерв'ю також корисні для розуміння думки та досвіду людей у реальних комунікативних ситуаціях. Іноземці мають можливість чути автентичну мову. За допомогою відео-інтерв'ю, можна поліпшити вимову та інтонацію, навчитися робити логічні паузи, тобто удосконалити власні інтонаційні мовленнєві конструкції. Із досвіду роботи, можемо сказати, що для наших іноземних студентів набагато цікавіше й ефективніше займатися аудіюванням на основі оригінальних відео-інтерв'ю. Мова людей у таких інтерв'ю спонтанна, мовленнєвий ритмічний малюнок з різкими переходами та паузами, що повністю відповідає реальній комунікації. Перегляд таких матеріалів розвиває і вдосконалює навички і вміння розуміти загальну тему спілкування та будувати монологічні висловлювання з причинно-наслідковими відносинами. На відміну від аудіо- або друкованого тексту, які можуть мати високу інформативну, освітню, виховну і розвиваючу цінність, відеотекст має ту перевагу, що поєднує різноаспектні акти мовленнєвої взаємодії. Відеотекст містить візуальну інформацію про місце події, зовнішній вигляд і невербальному поведінку учасників спілкування в конкретній ситуації, обумовленої специфікою віку, статі та психологічною структурою мовної особистості. Візуальний ряд дозволяє краще зрозуміти і закріпити як фактичну інформацію, так і особливості мови в конкретній ситуації. Відеоматеріали надають необмежені можливості для проведення аналізу, побудованого на порівнянні і зіставленні культурних реалій і особливостей поведінки людей в різних ситуаціях міжкультурного спілкування.

Отже, досліджені нами інтерактивні методи навчання сприяють оптимізації процесу навчання іноземної мови. Ці методи покликані активізувати у іноземних слухачів довузівського етапу підготовки механізми

мотивації до вивчення нерідної мови та підвищити ефективність навчання іншомовного спілкування.

Література:

1. Т. Садиков. История развития интерактивных технологий. URL: [file://C:/Users/user/Downloads/istoriya-razvitiya-interaktivnyh-tehnologiy%20\(1\).pdf](file://C:/Users/user/Downloads/istoriya-razvitiya-interaktivnyh-tehnologiy%20(1).pdf) (дата звернення: 15.10.2019).
2. Стандартизовані вимоги до рівнів володіння українською мовою як іноземною А1-С2 : схвалено рішенням колегії Міністерства освіти і науки України протокол від 22.05.2018 № 5/1-7.
3. Anjali, G. (2012). Confluence. "Teaching of ESL: A Global Perspective." Paper presented at the 3rd annual International Seminar Nagpur, Maharashtra, 17 p.